KAUNEUTTA, TERVEYTTÄ

Ajanvaraukset: Äkäshotelli (016) 553 000 Feelgood 0400 897 392 / Minna posti@tunturilapinkuntoutus.fi

Äkäslompolon kyläverkko laajentumassa

Verkon laajennussuunnitelma on tehty Äkäslompolosta Hannukaisen kautta Luosuun ja Äkäsjokisuulle sekä Äkäslompolon kylästä pohjoiseen sijaitsevan Kukaslompolovaaran alueelle.

Verkko-osuuskunta Ylläksen Laajakaista, VYLK, joka muutama vuosi sitten rakensi valokuituverkon Äkäslompoloon, on hakenut tukea verkon laajentamiseen. Virallista tukipäätöstä odotetaan aivan lähiviikkoina.

Laajennus etelään ja pohjoiseen

Äkäslompolon kyläverkossa liityntäverkkoa rakennettiin kylän kaikille kaava-alueille, ja ojakilometrejä kertyi kaikkiaan lähes 60. Liittymiä on tullut varsinaisen rakennusajan jälkeenkin, ja niitä on nyt yli 500.

Verkon laajennussuunnitelma on tehty Äkäslompolosta Hannukaisen kautta Luosuun ja Äkäsjokisuulle sekä Äkäslompolon kylästä pohjoiseen sijaitsevan Kukaslompolovaaran alueelle. Pohjoinen laajennus sijoittuu Muonion kunnan puolelle.

– Nuo ovat päälinjauksia, joihin voidaan tehdä sivuhaaroja, josliittymähalukkaitalöytyykylliksi. Esimerkiksi varsinaiselta päälinjalta katsottuna Äkäsjoen vastarannalla sijaitsevan Rautusuvannonvaaran loma-asuntoalueet ovat potentiaalisia kohteita, osuuskunnasta linjataan rakennuspolitiikkaa.

Otollinen ajankohta

Kun Lapissa valokuituverkot ovat enimmäkseen syntyneet kunkin kylän omana ponnistuksena, miksi VYLK on innostunut laajentamaan omaa verkkoaan kotikylänsä ulkopuolelle?

- Huomasimme, että digitalisaatio nousi hyvin esille ilmastonmuutoksen vastaisessa taistelussa ja EU:n elvytysrahojen jaossakin painotettiin sitä. Varmatoiminen valokuituverkkomme on pandemian aikana tuonut kylään paljon etätyöntekijöitä, joista moni on jäänyt vakituiseksi asukkaaksikin. Kun olemme itse saaneet tukea omaan kyläverkkoon, koimme pieneksi velvollisuudeksemme ainakin yrittää käyttää kokemuksiamme ja osaamistamme myös sellaisten alueiden hyväksi, joilla ei ehkä ole resursseja rakentaa verkkoa omatoimisesti, osuuskunnasta luetellaan tärkeimpiä syitä rakennushankkeelle.

Pandemia-aika nosti VYL-Kin mukaan myös hyvin esille yhteiskunnan haavoittuvuuden ja huoltovarmuuden tärkeyden. Se koskee myös erilaisia viestintäyhteyksiä.

– Jos hankkeemme toteutuu täysimääräisesti, saamme verkollemme myös toisen liityntäpisteen valtakunnalliseen runkoverkkoon.

Tärkeää asukkaille ja kiinteistöille

Kun Verkko-osuuskunta Ylläksen Laajakaista aloitti Äkäslompolon kyläverkon rakentamisen, joutui se tekemään ison työn, jotta sai ihmiset ymmärtämään laajakaistaverkon tärkeyden ei pelkästään asukkaille, vaan myös kiinteistöille.

– Kun lähdimme perustamaan osuuskuntaa, mielessämme oli kirkas ajatus siitä, että ilman kunnon yhteyksiä kylä todennäköisesti taantuu tulevaisuudessa. Verkon rakentamisen jälkeen kehitys on vain käyttäjien mielikuvituksesta kiinni, osuuskunnan perustajajäsenet muistelevat.

Vaikka asukkaasta saattoikin tuntua, ettei hän tarvitse laajakaistayhteyttä, kiinteistö tarvitsee. Valokuitukaapeli kestää kymmeniä vuosia ja yhteyden nopeutta rajoittavat nyt ja vielä pitkälle tulevaisuuteen verkon fyysiset laitteet eikä kuidun tiedonsiirtokyky. Laajakaistaverkko tuleekin olemaan aivan yhtä tärkeä liittymä kuin tie-, sähköja vesijohtoliittymä tähän mennessä. Joskus menneisyydessä niidenkin tarpeellisuudesta väännettiin kättä.

– Sen tärkeys näkyy nyt uusilla loma-asuntokaavoillakin. Metsähallitus halusi ehdottomasti kaikille syksyllä myyntiin tulleelle 43 lomatontilleen liittymävalmiuden.

Rahaa taskusta toiseen

Kun osuuskunta ei ole saanut vielä virallista päätöstä tuesta ja sen suuruudesta sekä tukikelpoisten kustannusten ehdoista, ei hintaakaan voida vielä kertoa tarkemmin. Muistellaan siis Äkäslompolon kyläverkon rakentamisaikaista kustannusten

koostumusta ja jakautumista.

- Osuuskunnan jäsenmaksu on 100 euroa, joka palautetaan, jos jäsen eroaa, VYLKistä opastetaan osuuskuntamuotoisen hankkeen ensiaskeleita liittyjille. Liittymämaksulla osuuskunta toi kaapelin tontin tai pihapiirin reunalle, sijoitti kaapelin liittyjän tontilleen kaivamaan tai kaivattamaan kaivantoon ja nosti maakaapelin liittyjän toivomaan paikkaa ulkoseinällä ja päätti sen osuuskunnan kustantamaan ulkopäätekoteloon. Siitä liittyjän tuli jatkaa ohuemmalla, sisäasennuksiin sopivalla kaapelilla sisälle sijoitettavaan mediamuuntimeen (tieto muuttuu valosta laitteiden ymmärtämään sähköiseen muotoon). Mediamuuntimet hankittiin liittyjien yhteisostona, mutta liittymähinta sisälsi myös tarvittavan pituisen sisäänmenokaapelin ja mediamuuntimeen asennettavan ja varsinaisen muunnostyön tekevän optikkaplukarin.

 Laitetekniikka on mennyt eteenpäin, ja laitteet ovat uudistuneet, mutta periaate pysyy kutakuinkin samana, osuuskunnasta tarkennetaan.

– Kun jäsen maksaa liittymänsä ja jäsenmaksunsa, tulee hänestä myös yksi verkon omistajista, ja raha siirtyy näin hänellä vain taskusta toiseen tai voidaan sanoa, että omaisuus muuttaa vain muotoaan.

Varhainen lintu pääsee halvimmalla

Laajennushankkeen hinnoittelussa toteutetaan todennäköisesti Äkäslompolon kyläverkossa havaittua käytäntöä, joissa oli eri hinnat yksittäisille omakotitaloille/lomamökeille, yrityksille (liittyjällä y-tunnus) ja taloyhtiöille. Yhteistä oli, että hinta oli halvimmillaan, kun liittymiä alettiin myydä.

– Mattimyöhäiset joutuivat maksamaan 10 prosenttia enemmän, ja tukihankkeen jälkeen, eli tueton, liittymähinta on ollut kaksinkertainen.

Käytön hinta vaihtelee

Edellä mainituilla maksuilla saa valmiuden mutta ei varsi-

naista palvelua, joka koostuu liikenteestä, IPTV-palvelusta ja osuuskunnalle tulevalla verkon ylläpitomaksusta. Ne hankitaan kuukausimaksulla. Verkkoosuuskunta Ylläksen Laajakaistalla liikenneoperaattori on valtio-omisteinen Cinia, jonka kautta tulee myös perus-IPTVpalvelu. Sen varsinainen tuottaja on Maxivision. Maxivisionilla on myynnissä laaja tarjonta erilaisista ja lisämaksullisista kanavapaketeista. Liikenteen perusnopeus on nyt 200/200 Mbps, eli liikenne kulkee vilkkaasti sekä ulos että sisään. Toinen tarjolla oleva nopeusluokka on 500+/500+ Mbps. Siinä nopeus voi olla parhaimmillaan jopa lähes 1000 Mbps.

Osuuskunnalle tulevaa ylläpitomaksua peritään, vaikka liittymään ei otettaisi liikennettäkään. Sillä katetaan yhteisen omaisuuden yllä- ja kunnossapito- sekä laaja kirjo muita kuluja.

– Tärkeintä on muistaa, että osuuskunnan tavoitteena ei ole tuottaa voittoa vaan kantaa kulunsa ja tuottaa jäsenilleen toimintavarmat ja nopeat yhteydet mahdollisimman edullisesti. Perusverkossa olemme jopa voineet laskea ylläpito-osuutta 2 eurolla per kuukausi. Peruspakettimme alvillinen kokonaishinta on nyt 32,90 e/kk.

Kysy kokeneilta

Kun Verkko-osuuskunta Ylläksen Laajakaistan laajennushanke on tuomassa valokuituyhteyden uusille alueille, osuuskunnassa uskotaan, että hanke ja toimija saattavat epäilyttää joitakin mahdollisia liittyjiä. Osuuskunta kehottaakin liittymää miettiviä ottamaan yhteyksiä kyläverkon nykyisiin käyttäjiin, varsinkinjos heidän joukossaan on tuttuja. Heiltä kuulee parhaimmat kokemukset ja mielipiteet liittymisen hyödyllisyydestä.

Jos liittyminen kiinnostaa, lähetä yhteystietosi ja kiinteistösi osoite sähköpostilla, osk.vyl@ gmail.com.

Eero

5G-verkko toimii Pohjois-Suomen suurimmissa hiihtokeskuksissa

Pohjois-Suomen suurimmat hiihtokeskukset ovat saaneet 5Gverkon. DNA:n ja Telian yhteisesti omistaman Suomen Yhteisverkon rakentama 5G-verkko toi nopeat yhteydet Ylläksen lisäksi Leville, Rukalle ja Saariselälle. Samalla myös alueiden 4G-yhteydet ovat parantuneet. Uusi verkko tuo paremmat yhteydet

niin lomailijoille, yrityksille kuin etätyöhön.

Etätyön määrä on kasvanut viime vuosien poikkeusoloissa, ja entistä joustavammaksi muuttuneen työkulttuurin myötä ihmiset tekevät myös pohjoisen hiihtokeskuksissa lomailun ohella entistä enemmän töitä.

Poikkeusolot ovat myös kas-

vattaneet matkapuhelinverkkojen käyttöä entisestään. Etäopetus ja etätyöt ovat monelle tuttuja, ja kotioloissa oleminen on lisännyt pelaamista sekä televisio- ja suoratoistopalvelujen

Toimiva 5G-verkko parantaa myös paikallisen yritystoiminnan edellytyksiä, sillä esimerkiksi verkkokaupat ovat Levin, Rukan, Saariselän ja Ylläksen kaltaisille suurille hiihtokeskuksille tärkeitä palveluita. Hissiliput, välinevuokraukset, hiihto-opetukset ja ravintoloiden palvelut varataan yhä useammin etukäteen netin kautta.